

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Голова Приймальної комісії
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

_____ Тетяна
КАГАНОВСЬКА

«_____» _____ 2022 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО
ВИПРОБУВАННЯ (ЕКЗАМЕНУ)
з «МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН»
для вступників на навчання для здобуття ступеня
магістра за спеціальністю 292 – «Міжнародні економічні
відносини»
(денна та заочна форми навчання)**

Харків 2022

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД
Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000009E3A2500EDECA000
Підписувач Пантелеймонов Антон Віталійович
Дійсний з 17.02.2022 15:51:27 по 17.02.2024 15:51:27

0102-122 від 13.05.2022

Програма вступного екзамену на навчання за освітньо-професійними програмами магістра за спеціальністю 292 - «Міжнародні економічні відносини»

Укладачі програми: д.е.н., проф. Матюшенко І.Ю.,
к.е.н., доц. Григорова-Беренда Л.І.,
к.е.н., доц. Гончаренко Н.І.,
к.г.н., доц. Казакова Н.А.,
к.г.н., доц. Ханова О.В.

Загальні положення

Програма є основним науково-методичним документом, що регламентує зміст вступного екзамену. Вона спрямована на забезпечення комплексного підходу до оцінки теоретичної та практичної підготовки вступників, до виявлення рівня їх знань.

Мета програми – визначити обсяг і необхідний рівень теоретичних знань та практичних навичок вступника.

Вступник повинен **знати:**

- структуру міжнародних економічних відносин;
- сучасні теорії міжнародних економічних відносин;
- сутність класичних шкіл з теорії міжнародних економічних відносин;
- основні суб'єкти та об'єкти міжнародних відносин;
- міжнародні економічні та фінансові організації, їх роль у міжнародних відносинах;
- сучасну типологію країн світу, структурні співвідношення між індустріальним, аграрним сектором та сферою послуг різних типів країн світу;
- регіональні інтеграційні економічні утворення країн світу;
- принципи і форми організації зовнішньої торгівлі;
- механізм формування валютного курсу;
- форми та умови кредитування міжнародними та регіональними валютно-кредитними і фінансовими організаціями;
- методи регулювання платіжного балансу держави;
- теоретичні основи з питань правового регулювання зовнішньоекономічних відносин українських суб'єктів господарювання, а також господарської діяльності іноземних суб'єктів;
- практичні знання з правового регулювання у галузі зовнішньоекономічної діяльності;
- теорію та практику використання міжнародного маркетингу;
- сутність світових валютно-кредитних відносин;
- види зовнішньої торгівлі;
- основні задачі обліку та аналізу в зовнішньоекономічній діяльності;

- методи економіко-математичного моделювання світогосподарських процесів (з використанням комп'ютерних технологій);
- актуальні проблеми світового господарства й міжнародних економічних відносин.

Вступник повинен **вміти**:

- оцінювати геополітичне та гео економічне положення України в сучасному світі, її місце за основними макроекономічними показниками, якістю життя (ІРЛП), рейтингом конкурентоспроможності;
- використовувати отримані знання при здійсненні зовнішньоекономічних операцій;
- розумітися в інвестиційних процесах, які відбуваються на міжнародному ринку капіталів;
- аналізувати ринки цінних паперів;
- формувати портфель цінних паперів, переглядати та оцінювати його ефективність;
- складати обґрунтоване уявлення про потенціал учасників міжнародних відносин;
- аналізувати і оцінювати зовнішньоекономічний потенціал та експорт, інвестиційну привабливість окремих територій та держав;
- прогнозувати зміни валютних курсів;
- проводити валютні операції;
- за статистичними даними доходів громадян країни розраховувати ВВП;
- орієнтуватися у формах міжнародного кредиту та здійснювати оцінку його вартості;
- використовувати систему нормативно-правових актів, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність в Україні;
- визначати експортну орієнтацію галузей економіки країни;
- визначати динаміку та тенденції експорту-імпорту товарів та послуг і розраховувати їх прогноз;
- обирати торгових партнерів для збуту тієї чи іншої продукції з урахуванням спеціалізації господарства партнера, його потреб в певних видах товарів;
- аналізувати стан сучасних світових товарних ринків та ринків послуг;
- самостійно орієнтуватися та розбиратися в складних подіях міжнародного життя;
- складати та заповнювати митну декларацію;
- організувати облік на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- правильно визначити вартість зовнішньоекономічного контракту в залежності від умов продажу;
- розрізняти види зовнішньої торгівлі і правильно відбивати їх в обліку;
- використовувати отримані знання при аналізі міждержавних відносин;
- користуватись сучасними методами економіко-математичного моделювання світогосподарських процесів та комп'ютерною технікою.

Порядок створення, організації та роботи фахової атестаційної комісії регламентується Правилами прийому до Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна в 2022 році та Положенням про приймальну комісію Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

Форма екзаменаційного завдання – тести: 20 тестових завдань (5 балів за кожну вірну відповідь).

Порядок оцінювання тестів (вступники на навчання для здобуття ступеня магістр)

<i>Кількість вірних відповідей на тести</i>	<i>Кількість балів</i>
20	200
19	195
18	190
17	185
16	180
15	175
14	170
13	165
12	160
11	155
10	150
9	145
8	140
7	135
6	130
5	125
4	120
3	115
2	110
1	105

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо оцінка фахового вступного випробування складає **не менше 150 балів**.

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

Тема 1. Країни світу та їх сучасна типологія.

Сучасна політична карта світу. Критерії визначення підсистем в світовій економічній системі.

Об'єктивні та суб'єктивні чинники, що зумовлюють різні рівні соціально-економічного розвитку країн світу. Типології країн світу за методикою ООН, відміни у структурі виробництва їх ВВП, конкурентоспроможності, якості життя.

Стадії та етапи розвитку країн світу за У.Ростоу.

Тема 2. Економічні ресурси (фактори виробництва).

Фактори виробництва, їх розподіл за походженням та ступеню спеціалізації, забезпечення ними країн світу. Мобільність факторів виробництва. Зв'язок між забезпеченням країн факторами виробництва та рівнем їх соціально-економічного розвитку.

Тема 3. Міжнародний поділ праці. (МПП)

Географічний і міжнародний поділ праці. Теоретичне підґрунтя міжнародного поділу праці. Показники участі країн в міжнародному поділі праці. Спеціалізація та кооперування. Чинники сучасного міжнародного поділу праці. Сучасні тенденції. Методи визначення спеціалізації країн світу.

Тема 4. Міжнародні економічні відносини.

Сутність міжнародних економічних відносин та їх дві головні складові.. Основні форми міжнародних економічних відносин: зовнішня торгівля, науково-технічні зв'язки, інвестиційна діяльність, спеціалізація і кооперація, валютно-кредитні і фінансові відносини, діяльність міжнародних економічних і фінансових організацій. Система міжнародного транспорту та зв'язку.

Тема 5. Теорії міжнародних відносин.

Основні теоретичні напрямки науки в міжнародних відносинах – класична, ідеалістична та марксистська. Класифікації сучасних теорій міжнародних відносин. Провідні вітчизняні та зарубіжні вчені в галузі міжнародних економічних відносин, їх наукові внески.

Типи та структури міжнародних систем: біполярність та мультиполярність. Сутність і роль держави як учасника міжнародних відносин.

Структура світогосподарських процесів та їх характеристика у сучасному світі. Методи дослідження міжнародних відносин та зовнішньої політики.

Тема 6. Міжнародна торгівля.

Розвиток теорії міжнародної торгівлі. Меркантилізм - як одна з перших теорій світогосподарських зв'язків. Класичні теорії абсолютних та порівняльних переваг А.Сміта та Д.Рікардо. Теорія співвідношення факторів

виробництва Хекшера-Оліна. Парадокс Леонт'єва. Сучасні теорії. Стандартна модель міжнародної торгівлі. Гравітаційна модель міжнародної торгівлі.

Сучасна міжнародна торгівля: стан, найважливіші тенденції, структура. Стандартна модель міжнародної торгівлі. Сучасна торговельна політика: протекціонізм та лібералізація. Основні засоби державного регулювання зовнішньої торгівлі. Митно-тарифна система як інструмент регулювання зовнішньоторговельних зв'язків. Нетарифні засоби регулювання міжнародної/зовнішньої торгівлі. Основні форми та методи міжнародної/зовнішньої торгівлі. Зовнішньоторговельні контракти. Міжнародна торгівля послугами. Кон'юнктура світових товарних ринків та ринків послуг. Діяльність СОТ. Ціноутворення в міжнародній торгівлі.

Тема 7. Міжнародний рух капіталів.

Сутність руху капіталів. Теоретичне підґрунтя, основні причини та форми руху капіталів. Прямі та портфельні інвестиції. Основні засоби державного регулювання прямих інвестицій. Масштаби міжнародного руху капіталів. Поняття інвестиційного клімату. Інвестиційні ризики. Вплив прямих інвестицій на економіку країни, що їх приймає, та країни - донора.

Сучасні тенденції та географія міжнародного руху капіталів. Світовий ринок позичкових капіталів. Структура та функції. Найважливіші міжнародні фінансові центри.

Україна на міжнародному ринку капіталів.

Тема 8. Транснаціональні корпорації.

Інтернаціоналізація господарської діяльності та міжнародний корпораційний процес. Види міжнародних корпорацій та стратегія їх поведінки. Роль ТНК у міжнародній торгівлі та міжнародному русі капіталу. Вплив ТНК на приймаючі країни та країни базування. Вплив глобалізації на ТНК.

Тема 9. Міжнародний рух робочої сили.

Історичний процес розвитку міжнародної міграції робочої сили. Етапи та шляхи розвитку міграційних процесів. Основні напрямки сучасної міжнародної міграції робочої сили. Основні світові ринки праці: Західна Європа, США, Близький Схід, Латинська Америка, Австралія

Наслідки міжнародної міграції робочої сили для країн. Державне регулювання міграції робочої сили.

Україна в міжнародній міграції робочої сили.

Тема 10. Світова валютна система.

Еволюція світової валютної системи. Міжнародний валютний ринок. Учасники валютного ринку. Функції та структура. Міжбанківський валютний ринок. Валютна біржа. Валютні котировки. Види валютних курсів. Фактори, що впливають на валютні курси та заходи державного регулювання валютних курсів. Види валютних операцій. Платіжний баланс та заходи державного

регулювання статей платіжного балансу. Методи хеджування валютного курсу.

Міжнародні розрахунки. Міжнародний ринок цінних паперів. Зовнішня заборгованість. Світові фінансові кризи.

Валютний ринок України.

Тема 11. Міжнародна економічна інтеграція.

Сутність та теоретичні засади міжнародної економічної інтеграції. Етапи інтеграційного процесу. Ефекти міжнародної економічної інтеграції. Рівні інтеграційних утворень і їх характеристика.

Динаміка інтеграційних процесів. Особливості інтеграції розвинутих країн і країн, що розвиваються.

Роль транснаціональних корпорацій (ТНК) в розвитку інтеграційних процесів.

Реалізація Угоди про асоціацію України з ЄС у торговельній, науково-технічній та міжнародній політиці.

Регіональні, інтеграційні утворення в Європі, Азії, Америці, Африці. Надінтеграційні економічні утворення – АТЕС, БРІКС, ШОС. МІКТА.

Україна в міжнародних інтеграційних процесах.

Тема 12. Міжнародні економічні організації.

Сучасна система міжнародних організацій. ООН – як координатор співробітництва держав в економічній, соціальній, гуманітарній галузях.

Міжнародні валютно-фінансові організації: Міжнародний Валютний Фонд (МВФ), група Світового банку та її структура: (МБРР), Міжнародна Асоціація Розвитку (МАР), Міжнародна Фінансова Корпорація (МФК); Європейський Інвестиційний Банк (ЄІБ), Європейський Банк Реконструкції та Розвитку (ЄБРР). ОПЕК, ВЕФ, інші урядові та неурядові організації.

Співробітництво України з міжнародними фінансово-економічними організаціями.

Тема 13. Світова економічна система і її структура. Проблеми розвитку.

Основні елементи світової економічної структури, її суб'єкти. Структурні рівні.

Геополітика та геоekonomіка. Об'єкти їх вивчення. Етапи геоekonomічної діяльності.

Концепція світ-системи. «Центр», «напівпериферія», «периферія».

Світовий відтворювальний процес. Його складові. Проблеми асиметрії у світовому виробництві. Проблеми країн світової «периферії». Стратифікація у рівнях доходів. «Ножиці» цін.

Тема 14. Теоретичні засади розвитку і просторової організації світового господарства.

Закони, закономірності і принципи, що діють у розвитку і розміщені світового господарства.

Концепція сталого економічного розвитку.

Міжнародна система національних розрахунків. Методи розрахунків основних макроекономічних показників. Індекс розвитку людського потенціалу (ІРЛП), його відміни у розрізі країн різного соціально-економічного розвитку та в географічному аспекті.

Тема 15. Основні макроекономічні показники сучасної світової економіки та проблеми її розвитку.

Виробництво ВВП, ВНП, НД у розрізі різних типів країн світу. Відміни у обсягах їх виробництва у перерахунку на одну особу між індустріально-розвиненими країнами «Центру» та «Периферії». Індустріальні революції, їх вплив на розвиток світової економіки. Позитивні та негативні риси 3-ї та 4-ї індустріальних революцій, їх можливі наслідки.

Тема 16. Економічний розвиток і конкуренція.

Сутність економічного розвитку: його складові. Концепція і стратегія сталого економічного розвитку. Базові складові стратегії економічного розвитку. Конкурентоспроможність, стадії її розвитку. Фактори конкурентоспроможності за М. Портером. Шляхи її підвищення. Відміни в індексах глобальної конкурентоспроможності (ІГК).

Тема 17. Методи дослідження світогосподарських процесів: економіко-математичне моделювання та SWOT-аналіз.

Кількісна інформація та обробка даних.

Методи одномірного та багатомірного аналізу (кореляційно-регресійний аналіз, кластерний аналіз). Матричне моделювання, Леонтьєвська матриця. Можливості їх застосування. Гравітаційна модель розрахунків зон збуту та ринкових центрів.

Лінійне програмування в логістичних задачах.

SWOT-аналіз.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ
для вступників на навчання для здобуття ступеня магістр
за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини»

Міжнародні економічні відносини

1. Види міжнародної міграції робочої сили: кінцева, тимчасова, сезонна, маятникова, добровільна, примусова, робочих і спеціалістів.
2. Географічний поділ праці як передумова міжнародних економічних відносин.
3. Економічне середовище міжнародних економічних відносин.
4. Інтелектуальна власність і світовий ринок технологій. Механізми міжнародної передачі технологій.
5. Інфраструктура сучасних міжнародних економічних відносин.
6. Економічні теорії розвитку міжнародних економічних відносин.
7. Кластерний аналіз явищ та процесів у міжнародних економічних відносинах. Призначення, можливості використання. Навести приклад.
8. Масштаби, структура і динаміка міжнародного руху капіталів.
9. Міграція населення і робочої сили. Суть і чинники міжнародної міграції робочої сили.
10. Група світового банку, її склад та призначення.
11. Міжнародний валютний фонд (МВФ). Співробітництво України з МВФ.
12. Міжнародні транспортні коридори. Україна в міжнародних транспортних коридорах.
13. Основна стратегія ТНК в умовах глобалізації. ТНК і національні держави.
14. Політико-правове середовище міжнародних економічних відносин.
15. Поняття середовища міжнародних економічних відносин, структуризація та особливості.
16. Поняття та основні риси міжнародної світової інтеграції. Найважливіші регіональні інтеграційні утворення в Європі, Азії, Америці, Африці.
17. Провідні вітчизняні та зарубіжні вчені в галузі міжнародних економічних відносин, їх науковий внесок.
18. Регіональні особливості світового економічного розвитку.
19. Регулювання міжнародних міграційних процесів. Адміністративно-правове та економічне регулювання. Одно-, двостороннє, багатостороннє регулювання у межах інтеграційних угруповань.
20. Рівні міжнародних економічних відносин (міжнародні економічні контакти, взаємодія, співробітництво, інтеграція).
21. Стадії та етапи економічного розвитку. Класифікація країн світу за стадіями та етапами економічного розвитку. Навести приклад.
22. Суб'єкти міжнародних економічних відносин (фізичні особи, юридичні особи, держава, міжнародні організації).
23. Сутність міжнародного науково-технічного співробітництва і основні елементи його структури.
24. Сутність глобалізації, її позитивні та негативні наслідки.

25. Суть і еволюція транснаціональних корпорацій (ТНК). Масштаби і специфіка діяльності.
26. Форми міжнародної економічної інтеграції та відповідні їм торговельно-економічні відносини між країнами-учасниками.
27. Формування і розвиток світових ринків робочої сили.
28. Сутність понять: глобалізація, регіоналізація, інтернаціоналізація. Спільні риси та відміни.
29. Транскордонне співробітництво як специфічна форма міжнародних економічних відносин. Єврорегіони.
30. SWOT-аналіз та його використання в оцінці міжнародних економічних відносин.
31. Балансові матричні моделі та можливості їх використання для аналізу і конструювання міжнародних торговельно-економічних відносин (на прикладі леонтьєвської матриці «витрати-випуск»).
32. Концепція нового міжнародного економічного порядку. Стан її втілення в систему міжнародних економічних відносин.

Світове господарство

1. Виробничі системи глобалізації: економічні кластери, територіальні виробничі комплекси як форми просторової організації виробництва, що сприяють підвищенню його конкурентоспроможності..
2. Виробництво ВВП: загальне світове виробництво, показники світового виробництва на душу населення. Відміни у обсягах виробництва ВВП на одну особу між країнами різних рівнів соціально-економічного розвитку.
3. Вільні економічні зони. Їх типи, роль та значення у розвитку національних економік.
4. Геополітика і геоekonomіка. Етапи геоekonomічної діяльності.
5. Національні економіки найменш розвинутих країн світу: характерні риси.
6. Сутність економічного розвитку: його складові за методикою ВЕФ.
7. Світовий відтворювальний процес. Його складові.
8. Закони, закономірності і принципи, що діють у розвитку і розміщенні світового господарства.
9. Інноваційна модель розвитку. Елементи моделі. Форми територіальної організації інноваційної діяльності. Досвід використання.
10. Конкуренція і конкурентоспроможність, чинники, що їх визначають.
11. Концепція сталого економічного розвитку.
12. Конкурентоспроможність, стадії її розвитку. Індекс глобальної конкурентоспроможності (ІГК), відміни між країнами світу.
13. Міжнародна спеціалізація виробництва. Методика визначення.
14. Міжнародний транспорт та інформаційно-комунікаційні системи.
15. Моделі економічного розвитку національних економік.
16. Найважливіші транспортні системи світу. Міжнародні транспортні коридори (МТК). МТК на території України.
17. Модель «наздоганяючого розвитку». Елементи механізму моделі, її недоліки. Досвід використання.

- 18.Нові індустріальні країни. Моделі їх економічного розвитку. Позитивний та негативний досвід.
- 19.Основні макроекономічні показники розвитку світового господарства: світове виробництво ВВП, його розподіл між країнами «центру» і периферії.
- 20.Основні елементи світової економічної структури, її суб'єкти. Структурні рівні.
- 21.Світова економічна система і її структура.
- 22.Сектори світової економіки, тенденції їх розвитку в умовах НТР та глобалізації.
- 23.Регулювання діяльності ТНК на національному і міжнародному рівнях.
- 24.Спільні підприємства (СП). Їх економічна природа і суттєві ознаки. Систематизація СП, організаційно-правові та економічні особливості створення і функціонування СП у світовій господарській практиці.
- 25.Сутність і основні риси ринкових структур.
- 26.Сучасні тенденції у світовій економіці та міжнародному поділі праці.
- 27.Трендові моделі у прогнозуванні світогосподарських процесів. Навести приклади.
- 28.Індекс потенціалу людського розвитку (ІПЛР). Методика його розрахунків. Використання.

Міжнародна/зовнішня торгівля

1. Зовнішньоторговельний контракт: структура та зміст, види.
2. Зовнішньоторговельні документи.
3. Методи міжнародної торгівлі.
4. Міжнародна торгівля. Класичні та альтернативні теорії міжнародної торгівлі. Стандартна та гравітаційна моделі міжнародної торгівлі.
5. Міжнародна торгівля товарами та послугами. Сучасний стан, структура та показники міжнародної/зовнішньої торгівлі.
6. Міжнародний технологічний обмін. Міжнародний інжиніринг.
7. Міжнародний туризм: його види, географія.
8. Нетарифні засоби регулювання зовнішньої торгівлі.
9. Принципи, сутність і рівні регулювання міжнародних торговельних відносин.
- 10.Світова організація торгівлі (СОТ) та її роль у розвитку та регулюванні міжнародної торгівлі.
- 11.Світовий ринок послуг.
- 12.Страхові послуги на світовому ринку.
- 13.Сутність і сучасні форми протекціонізму.
- 14.Теорія тарифів. Митний тариф і митний податок. Види мит.
- 15.Форми сучасної міжнародної торгівлі.
- 16.Ціноутворення в міжнародній торгівлі. Види цін. Цінові скидки. Базисні умови постачання.

Світові фінанси

1. Світова валютно-фінансова система та етапи її розвитку.

2. Елементи міжнародної валютної системи.
3. Світовий фінансовий ринок та грошова структура міжнародної валютно-кредитної системи.
4. Державне регулювання валютного курсу.
5. Методи хеджування валютних ризиків.
6. Валютні операції на світовому фінансовому ринку.
7. Міжнародні розрахунки.
8. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Структура платіжного балансу та методи його регулювання.
9. Міжнародний ринок цінних паперів.
10. Зовнішня заборгованість у системі міжнародних фінансів.
11. Світові фінансові кризи.

Список рекомендованої літератури

1. Бахченлова Н.В., Макуха С.М. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред. проф. Голікова А.П. Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010. 404 с.
2. Географія світового господарства (з основами економіки) : навч. посіб. / Я.Б. Олійник та ін. К.: Знання. 2011. 640 с.
3. Голіков А.П. Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»: навчальний посібник / А.П. Голіков, Н.А. Казакова. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. 116 с
4. Голиков А.П., Грицак Ю.П., Казакова Н.А., Сидоров В.И. География мирового хозяйства : учебное пособие. К.: Центр учебной литературы, 2008. 192 с.
5. Голиков А.П., Черномаз П.А. Международные экономические термины : словарь-справочник : учебное пособие. К.: Центр учебной литературы, 2008. 376 с.
6. Голиков А.П., Дейнека О.Г., Позднякова Л.О., Черномаз П.О. Економіка зарубіжних країн : навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 464 с.
7. Голиков А.П. Економіка України : навч. посіб. / А.П. Голиков, Н.А. Казакова, О.А. Шуба. К.: Знання, 2009. 286 с.
8. Голиков А.П. Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів: навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2009. 222 с.
9. Голиков А.П., Дейнека О.Г., Позднякова Л.О., Черномаз П.О. Регіональна економіка та природокористування / за ред. Голікова А.П. : навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 352 с.
10. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 540 с.
11. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. 136 с. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/12492>.
12. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції : навчальний посібник / І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, В. В. Резніков. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 496 с.
13. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля : навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2009. 672 с.
14. Мальський М.З., Мацяк М.М. Теорія міжнародних відносин. К., Кобза, 2003. 528 с.
15. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 464 с.
16. Матюшенко І. Ю. Інвестування (в контексті міжнародної інтеграції України) : навч. посібн. / І. Ю. Матюшенко. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 396 с.
17. Портер М. Конкуренция / пер. с англ. М.: «Вильямс», 2006. 608 с.
18. Світова економіка : підручник / А.С.Філіпенко, О.І.Рогащ, О.І.Шнирков та ін. К.: Либідь, 2007. 640 с.
19. Світова економіка : підручник / за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 268 с.
20. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А.С.Філіпенко, В.С. Будкін, А.С. Гальчинський та ін. К.: Либідь, 2002. 470 с.

21. Філіпенко А.С. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність. К.: Знання, 2007. 670 с.
22. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія : підручник для студентів ВНЗ економічних спеціальностей. К.: Либідь, 2008. 408 с.
23. Шуба Е.А. Международные финансы : учебное пособие. Харьков: ХНУ. 2008. 226 с.
24. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини, економіка, країнознавство, туризм». Випуск 1-5.– Х.: 2016-2021 рр.
25. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. Серія економічні науки. 2016-2021 рр.

Голова фахової атестаційної комісії, Надія КАЗАКОВА
завідувач кафедри міжнародних економічних відносин
імені Артура Голікова

Декан факультету міжнародних економічних відносин
та туристичного бізнесу Валерій РЄЗНІКОВ